

Sygn. I C 198/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 sierpnia 2015 r.

Sąd Rejonowy w Kielcach Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Anna Jermak
Protokolant:	Agnieszka Sadza

po rozpoznaniu w dniu 5 sierpnia 2015 r. w Kielcach

na rozprawie

sprawy z powództwa C. B., K. B.

przeciwko P. Z.

o zapłatę

I. oddała powództwo,

II. zasądza od powodów C. B., K. B. solidarnie na rzecz pozwanego P. Z. kwotę 197 zł. (sto dziewięćdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 198/15

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym do tut. Sądu w dniu 10 lutego 2015 roku powodowie C. B. i K. B. domagali się zasądzenia na swoją rzecz od pozwanego P. Z. kwoty 944,30 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 25 lutego 2012 roku do dnia zapłaty, a nadto zasądzenia kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powodowie wskazali, że w dniu 11 lutego 2012 roku, pozwany dokonał na Stacji Paliw (...) w K. zakupu paliwa do samochodu na kwotę 144,30 zł. Nie zapłacił za nie jednak, tłumacząc się brakiem środków pieniężnych. Pozwany zobowiązał się do zapłaty należności za zatankowane paliwo w terminie dwóch dni od daty jego otrzymania, tj. do dnia 13 lutego 2012 roku oraz – w razie braku zapłaty we wskazanym terminie – do zapłaty dodatkowej kwoty 800,00 zł tytułem „obsługi zadłużenia nieterminowego”. W zakreślonym terminie pozwany nie uiścił jednak wymaganej należności. (k.2-5)

W odpowiedzi na pozew z dnia 29 kwietnia 2015 roku pozwany zgłosił zarzut przedawnienia roszczenia, a także zarzut braku udowodnienia przez powodów istnienia roszczenia o zapłatę kwoty 800,00 zł, wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powodów solidarnie na jego rzecz kosztów procesu z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu pozwany wskazał, iż powodowie nie wykazali istnienia roszczenia o zapłatę kwoty 800,00 zł z tytułu „obsługi zadłużenia nieterminowego”, nie przedstawili żadnych dowodów potwierdzających

rzeczywiste poniesienie tych kosztów zwłaszcza, że od dnia 13 lutego 2012 roku wystosowali do pozwanego jedno wezwanie do zapłaty z dnia 21 stycznia 2015 roku. (k.21-24)

W piśmie z dnia 18 maja 2015 roku pełnomocnik powodów wniósł o nieuwzględnienie zarzutu przedawnienia roszczeń ze względu na nadużycie prawa. Podniósł, iż w niniejszej sprawie pozwany nie tylko wyrażał wolę zawarcia ugody, ale również określał jej warunki, np. 3-dniowy termin zapłaty umówionej kwoty, a w późniejszym terminie określił formę jej realizacji – zapłata przy pomocy kolegi. Jak podkreślił pełnomocnik powodów, pozwany nie uścił nawet podstawowej kwoty 144,30 zł wynikającej z wartości zakupionego paliwa. Nie miał w ogóle zamiaru jej uścić. Celowo czekał na przedawnienie roszczenia, czego dowodem jest poszukiwanie przez niego informacji w internecie na temat sposobów uniknięcia realizacji zobowiązań na skutek przedawnienia. Według pełnomocnika powodów, takie uchylanie się od realizacji zawartej umowy, zwłaszcza z tak niskich pobudek jak to ma miejsce w ramach niniejszego postępowania, należy uznać za sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

Wyjaśniając kwestię wysokości zobowiązania pozwanego, pełnomocnik powodów wskazał, iż składa się na nie: 1) kwota 600 zł – z tytułu obsługi prawnej, 2) kwota 110 zł – tytułem zaliczki na koszty komornicze, 3) kwota 90 zł – z tytułu wszelkich kosztów operacyjnych, np. 17 zł – opłata skarbową od pełnomocnictwa, 45 zł – opłata sądowa.

W piśmie przygotowawczym z dnia 27 maja 2015 roku pełnomocnik pozwanego w dalszym ciągu podtrzymał kwestie związane z zarzutami:

- przedawnienia wierzytelności powodów wynikającej z umowy sprzedaży paliwa,
- zarzutu braku istnienia roszczenia o zapłatę kwoty 800,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi tytułem „obsługi zadłużenia nieterminowego”.

Z daleko posuniętej ostrożności podniósł także zarzut przedwczesności powództwa w zakresie żądania zapłaty kwoty 800,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi tytułem „obsługi zadłużenia nieterminowego”. Ustosunkowując się do zarzutu nadużycia prawa, pełnomocnik pozwanego wskazał, iż po pierwsze zwłoka powodów w dochodzeniu swojego roszczenia wynosi ponad dwa lata. W takiej sytuacji zgłoszony przez pozwanego zarzut przedawnienia jest całkowicie zasadny. Po drugie, pozwany nie przyczynił się do przedawnienia wierzytelności powodów, a za zaistniałą sytuację winę ponoszą wyłącznie powodowie, którzy od lutego 2012 roku nie podjęli żadnych czynności, aby skutecznie przerwać bieg przedawnienia. Pełnomocnik pozwanego wskazał również, iż nieprawdą jest, że pozwany od samego początku nie miał zamiaru zapłacić za zakupione paliwo. Takie twierdzenia są gołosłowne i nieuzasadnione. W realiach niniejszej sprawy pozwanemu nie można zatem zarzucić działania niezgodnego z zasadami współżycia społecznego. Sprzeczne z zasadami współżycia społecznego jest natomiast, zdaniem pełnomocnika, narzucanie na pozwanego rażąco wysokich opłat za nieterminowe uiszczenie należności.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 11 lutego pozwany P. Z. dokonał na Stacji Paliw (...) w K. zakupu paliwa na kwotę 144,30 zł. Z uwagi na brak środków pieniężnych, podpisał oświadczenie w którym zobowiązał się zapłacić powyższą kwotę w ciągu 2 dni (tj. do dnia 13 lutego 2012 roku) w kasie Stacji paliw (...)w K.. W przypadku nieuregulowania płatności w wyznaczonym terminie, pozwany zobowiązał się do zapłaty dodatkowej kwoty w wysokości 800,00 zł. Nie wywiązał się jednak z powyższego zobowiązania. Powodowie skontaktowali się z pozwanym telefonicznie, jednak mimo obietnic pozwanego nie wpłacił on należności za paliwo.

dowód: oświadczenie i zobowiązanie klienta niewypłacalnego k. 13, wydruk z biling powoda k. 35-36, zeznania pozwanego C. B. k. 49-50.

Pismem z dnia 20 stycznia 2015 roku, pozwany został wezwany do zapłaty kwoty 944,34 zł, na którą składa się: 1) kwota 144,34 zł – tytułem opłaty za zakupione paliwo w dniu 11 lutego 2012 roku, 2) kwota 800,00 zł – tytułem dodatkowej opłaty obsługi zadłużenia nieterminowego.

dowód: wezwanie do zapłaty z dnia 20 stycznia 2015 roku (k. 14).

Sąd zważył, co następuje:

Okolicznością bezsporną na gruncie omawianego postępowania był fakt, że w dniu 11 lutego 2012 roku pozwany dokonał na Stacji Paliw (...) w K. prowadzonej przez powodów C. B. i K. B. zakupu paliwa na kwotę 144,30 zł. termin spłaty zobowiązania strony ustaliły na dzień 13 lutego 2012 roku.

Pozwany podniósł zarzut przedawnienia roszczenia.

Zgodnie z treścią art. 554 k.c., roszczenia z tytułu sprzedaży dokonanej w zakresie działalności przedsiębiorstwa sprzedawcy, roszczenia rzemieślników z takiego tytułu oraz roszczenia prowadzących gospodarstwa rolne z tytułu sprzedaży płodów rolnych i leśnych przedawniają się z upływem lat dwóch. Skrócony do dwóch lat okres przedawnienia odnosi się do roszczenia z tytułu sprzedaży dokonywanej przez profesjonalistę, a mianowicie przez prowadzącego przedsiębiorstwo (choćby nie było to przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 551 k.c.) w zakresie jego działalności. Przepis art. 554 k.c., stanowiąc krótszy termin do dochodzenia roszczeń przez sprzedawców z tytułu sprzedaży dokonanej w zakresie ich przedsiębiorstwa, ma za zadanie mobilizować ich do możliwie szybkiego rozliczania się z kontrahentami (Zdzisław Gawlik, Komentarz do art. 554 k.c., LEX). Odsetki za opóźnienie wynikają z konkretnego stosunku prawnego - tego samego, z którego wynika obowiązek spełnienia świadczenia głównego. Dlatego roszczenie o odsetki za opóźnienie w zapłacie ceny wynikającej z umowy sprzedaży zawartej w zakresie działalności przedsiębiorstwa sprzedawcy przedawnia się z upływem lat dwóch, a zatem w terminie wynikającym z art. 554 k.c.

Według zgodnych poglądów doktryny i judykatury nieuwzględnienie przez sąd zarzutu upływu terminu przedawnienia może znaleźć oparcie w art. 5 k.c. W szczególności za nadużycie prawa może być uznane podniesienie zarzutu przedawnienia w sytuacji, kiedy postępowanie samego dłużnika może stanowić usprawiedliwienie opóźnienia wierzyciela w dochodzeniu roszczenia (G. Bieniek, H. Ciepla, S. Dmowski, J. Gudowski, K. Kołakowski, M. Sychowicz, T. Wiśniewski, Cz. Żuławska, Komentarz do kodeksu cywilnego. Księga trzecia. Zobowiązania. Tom 2, LexisNexis, s. 555).

W przedmiotowej sprawie spór toczy się na linii przedsiębiorca – kontrahent. To na przedsiębiorcy, jako profesjonalście w obrocie gospodarczym, spoczywa szczególny obowiązek dołożenia należytej staranności. Powodowie, z racji zawodowego charakteru prowadzonej działalności, powinni mieć świadomość możliwości przedawnienia swoich wierzytelności. Pomimo tego nie podjęli żadnych czynności procesowych mających na celu skuteczne dochodzenie i zabezpieczenie swojej wierzytelności. Nie egzekwowali od pozwanego zapłaty za zakupione paliwo od lutego 2012 roku. Dopiero w styczniu 2015 roku wezwali go do zapłaty. Wierzytelność powodów była już w tym momencie dawno przedawniona. Skoro bowiem termin płatności za zakupione paliwo upływał w dniu 13 lutego 2012 roku, to roszczenie o zapłatę należności głównej z umowy sprzedaży, jak również roszczenie o zapłatę umówionej kwoty 800, 00 zł uległo przedawnieniu najpóźniej z końcem dnia 13 lutego 2014 roku. Na marginesie należy jednak wspomnieć, że dodatkowa kwota 800,00 zł kilkukrotnie przewyższa wartość zatankowanego przez pozwanego paliwa, co jest w ocenie Sądu, naruszeniem zasady uczciwości. Ponadto podkreślić trzeba, że powodowie żądają zapłaty podwójnej za to samo, tj. żądają zapłaty za koszty obsługi prawnej, w tym opłaty sądowe, egzekucyjne i wynagrodzenie radcy prawnego w należności głównej (800 zł) oraz zgłaszają w pozwie odrębny wniosek o zasądzenie kosztów procesu – co jest niedopuszczalne. Uznać zatem należy, że żądanie kary umownej w kwocie 800 zł. jest nieusprawiedliwione i sprzeczne z zasadami współzycia społecznego. Nie korzysta zatem z ochrony. Ponadto zgodnie z dyspozycją art. 483 kc kara umowna może być zastrzeżona na wypadek świadczenia niepieniężnego. Przy świadczeniu pieniężnym należne powodom odszkodowanie zawiera się w odsetkach ustawowych. Te jednak też uległy przedawnieniu, na co wskazywano wyżej.

Powodowie w niniejszej sprawie powołali się na nadużycie prawa po stronie pozwanej tłumacząc, iż pozwany na łamach internetowego forum prawnego poszukiwał sposobów uniknięcia zapłaty na skutek przedawnienia. Podkreślić

jednak należy, że poszukiwanie informacji przez pozwanego nie jest niczym zdrożnym. Wręcz przeciwnie, pozwany – nieprofesjonalista – miał pełne prawo dowiadywać się odnośnie swojej sytuacji prawnej. Na marginesie warto także wskazać, że z załączonych przez powoda kserokopii z (...) Prawniczego wynika, iż pozwany powyższych informacji szukał w styczniu 2015 roku, a więc w momencie kiedy wierzytelność powodów była już przedawniona.

Wobec powyższego, Sąd oddalił powództwo wobec jego przedawnienia.

Orzeczenie o kosztach oparto o treść art. 98 § 1k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c.

Zgodnie z treścią art. 98 § 1k.p.c., strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Stosownie zaś do treści art. 99 k.p.c., stronom reprezentowanym przez radcę prawnego lub rzecznika patentowego oraz Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa zwraca się koszty w wysokości należnej według przepisów o wynagrodzeniu adwokata.

Z uwagi na to, iż pozwany wygrał sprawę w całości, Sąd wszelkimi kosztami procesu obciążył solidarnie powodów. Na koszty poniesione przez pozwanego złożyło się wynagrodzenie reprezentującego go fachowego pełnomocnika w osobie radcy prawnego w wysokości 180 zł ustalone w oparciu § 6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2013.461 j.t.) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł.

SSR Anna Jermak